

cu ucraineana și bielorusa, este existența unui sistem redus de vocale neaccentuate.

În poziție neaccentuată /e/ se confundă cu /i/ sau /y/. Datorită acestui fapt dispar o serie de opoziții specifice limbii literare ca: /vidźawa/ 'ea a vazut' ~ /vedźawa/ 'ea a știut', /dwuği/ 'lung' ~ /dwuǵe/ 'lungi', /bičkaŋi/ 'tăuraș' (instr. pl.) ~ /bečkaŋi/ 'butoi' (instr. pl.), /zdrowi/ 'sănătos' ~ /zdrove/ 'sănătoase' etc., care în rostirea polonezilor de la Cacica sună identic: /vidz'ala, dlugi, byčkami, zdrowy/.

Aici avem un exemplu tipic de rezultat al contactului lingvistic. În rostirea ucrainenilor care vorbesc polona, dar păstrează modul ucrainean de pronunțare a sunetelor, cât și în rostirea polonezilor obișnuiți cu pronunțarea ucraineană, s-a șters deosebirea inițială între cele două foneme. Weinreich numește acest fenomen *subdiferențierea fonemelor* (under-differentiation of phonemes). Acest fenomen, după definiția lui Weinreich, apare atunci când „două sunete ale sistemului secundar, ale căror corespondente nu se deosebesc în sistemul primar, se confundă”¹. În cazul nostru, acest fenomen se restrânge la o poziție anumită — aceea a vocalismului neaccentuat (vezi mai jos 2.2.2. și 3.2.2.).

Există cazuri în care /o/ neaccentuat se apropie de valoarea lui /u/²: *dŭ kôlača* 'pentru colac', *kŭpěto* 'copită', *pujdŭ* 'vor pleca' *idŭ* 'ei merg'. Cel mai adesea, totuși, în această poziție apare vocala *o*, uneori ușor închisă: *s'i koxajŏ* 'se iubesc', *zrŏbili* 'au făcut', *do kos'c'ola* 'la biserică' *do ñegŏ* 'la el' etc. Deci, cu toate că este posibilă confundarea fonemelor /o/ și /u/ neaccentuate în cazuri ca: /na luško/ (acuz. sg.) ~ /na lušku/ (loc. sg.) 'pe pat', /na c'ilontko/ (acuz. sg.) ~ /na c'ilontku/ (loc. sg.) 'pe vițel' etc. — acestea ar fi cazuri sporadice, care rămân în afara sistemului. În sistemul vocalelor neaccentuate apar ambele foneme posterioare: /o/ și /u/.

Sistemul vocalelor neaccentuate este deci în graiul cercetat:

i	u
y	o
	a

În dialectologia polonă este cunoscut faptul că deosebiri între sistemul vocalic accentuat și cel neaccentuat apar în acele graiuri poloneze care vin în contact strins cu graiurile ucrainene³.

¹ U. Weinreich, *op. cit.*, p. 18.

² În legătură cu existența fenomenului în graiurile ucrainene de sud-vest, vezi mai jos 2.2.2.

³ Cf. Karol Dejna, *Gwara Miłna*, Łódź, 1956, p. 9—11; S. Urbanczyk, *op. cit.*, p. 95.